

Sør-Odal kommune

Statsforvalteren I Innlandet
Postboks 987
2604 Lillehammer

Kommunedirektør
Øgardsvegen 2
2100 Skarnes
Telefon: 62 96 80 00
postmottak@sor-odal.kommune.no
www.sor-odal.kommune.no
Org.nr. 964 947 716 MVA

Deres ref.

Vår ref.
24/3657-23/FE-001 /IBM

Sted/Dato:
Skarnes, 30.05.2025

Søknad om fylkesbytte til Akershus fylkeskommune - Sør-Odal kommune

Sør-Odal kommune søker med dette om endring av fylkestilhørighet fra Innlandet fylkeskommune til Akershus fylkeskommune, i henhold til bestemmelsene i inndelingsloven (lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser). Kommunen ønsker at endringen skal gjennomføres fra 1. januar 2028.

I møte 26.05.25 behandlet kommunestyret i Sør-Odal kommune sak 32/25 om fremtidig fylkestilhørighet for Sør-Odal kommune. Et enstemmig kommunestyre vedtok følgende:

1. *Sør-Odal kommune søker om å bytte fylke fra Innlandet fylke til Akershus fylke, jf. Inndelingslova § 8 første ledd.*
2. *Hovedbegrunnelsen for søknaden er at Sør-Odal kommune mener at kommunen på sikt vil oppnå en bedre utvikling ved å integreres i en vekstregion med tanke på befolkningsutvikling, næringsutvikling, kollektivtilbud og infrastrukturutvikling.*

Kommunen har allerede sterke geografiske og funksjonelle forbindelser til Akershus, blant annet gjennom arbeidsmarked, pendling og utdanningstilbud. Et fylkesbytte vil kunne gi mer helhetlig samfunnsplanlegging, styrket tilgang til tjenester og kortere reiseavstander for innbyggere. Den gjennomførte innbyggerundersøkelsen viser et tydelig flertall i Sør-Odal for å tilhøre Akershus. Dette indikerer en befolkning som opplever sterkere tilhørighet og relevans mot sør og vest enn nord og øst.

3. *Søknad om fylkesbytte sendes Statsforvalteren i Innlandet for videre behandling, høring og oversendelse til Kommunal- og distriktsdepartementet.*

Grunnlagsrapporter og utredningsarbeid

Det er våren 2025 gjennomført et utredningsarbeid som har hatt til formål å belyse fordeler og ulemper knyttet til å tilhøre henholdsvis Innlandet og Akershus fylker for Sør-Odal og Nord-Odal kommuner. Temaer som er belyst i arbeidet er konsekvenser for samfunnsutvikling, fylkeskommunal politikk og tjenester, statlig tjenestetilbud, interkommunal og regional samhandling og økonomi.

Utredningsarbeidet bygger primært på tre dokumentkilder:

- Innlandet fylkeskommunes rapport (behandlet i fylkesutvalget 11.03.2025): Utredning av mulig fylkesbytte for Nord- og Sør-Odal
- Akershus fylkeskommunes rapport (administrativ vurdering av april 2025): Utredning av konsekvenser for Akershus fylkeskommune av et eventuelt fylkesbytte for Sør- og Nord-Odal kommuner
- Telemarksforskings rapport (mai 2025): Konsekvenser av mulig fylkesbytte for Nord-Odal og Sør-Odal kommuner

De tre rapportene følger søknaden.

Medvirkning og innbyggerhøring

Sør-Odal kommune har som en del av prosessen gjennomført ulike informasjons- og medvirkningsaktiviteter. Informasjon om prosessen er gitt gjennom ulike kanaler.

Åpent møte

Det ble gjennomført åpent innbyggermøte 9. april 2025. Telemarksforskning la frem foreløpige resultater fra sitt utredningsarbeid. En representant fra det lokale næringslivet og Klosser Innovasjon deltok med innlegg etterfulgt av debatt, hvor både næringsliv, virkemiddelapparat og lokalpolitikere deltok i panelet. Det var godt oppmøte på innbyggermøtet.

Informasjon nettsider og facebook

Det er gitt jevnlig informasjon om prosessen på kommunens nettside, facebook og på ansattportalen.

Åpen innbyggerhøring

Det er åpnet opp for at alle innbyggere skal få mulighet til å fremme sine synspunkter i saken.

Innbyggerundersøkelse

I forbindelse med utredningen har det vært gjennomført en representativ innbyggerundersøkelse i Sør-Odal og Nord-Odal, gjennomført av Norstat. 600 innbyggere i Sør-Odal har i den forbindelse uttalt seg i saken.

Resultatene fra innbyggerundersøkelsen i Sør-Odal viser:

- Tilhørighet: Sør-Odølinger oppgir sterkest tilknytning til bosted og egen kommune, og svakere identifikasjon med Kongsvingerregionen.
- Fylkespreferanse: 58 % ønsker at kommunen skal tilhøre Akershus, mens 32 % foretrekker å bli i Innlandet.
- Aldersforskjeller: Alle aldersgrupper i Sør-Odal har flertall for tilknytning til Akershus.

Intervjuer

Telemarksforskning har som en del av sitt utredningsarbeid gjennomført 25 intervjuer i kommunene med administrativ og politisk ledelse (kommunedirektører, kommunalsjefer,

ordfører og politisk leder for mindretallet), interkommunale aktører (politisk samarbeid og næringssamarbeid), to større bedrifter, representanter for idrettsråd og frivillige organisasjoner, Viken idrettskrets og representanter fra regionale statlige etater (Innovasjon Norge og NAV). Det er også gjennomført intervju med en nøkkelinformant i Jevnaker for å høre om deres erfaringer med fylkesbytte.

Kommunen erfarer at det samlede medvirkningsarbeidet gir et godt bilde på befolkningens synspunkter i saken.

Kommunens begrunnelse for å søke om endret fylkestilhørighet

Sør-Odal kommune har tatt et strategisk valg. Spørsmålet om fylkestilhørighet handler ikke bare om administrative grenser, men om hvilke strukturer, prioriteringer og utviklingsretninger kommunen ønsker å være en del av.

Utredningene viser at et fylkesbytte til Akershus kan gi Sør-Odal muligheter for sterkere integrasjon i en vekstregion med stort potensial for pendling, næringsutvikling og bosettingsvekst. Dette kan på lang sikt bidra til å gjøre kommunen mer attraktiv for tilflytting og investeringer.

Innbyggernes synspunkter er vesentlig vektlagt i beslutningen som er fattet. Den gjennomførte innbyggerundersøkelsen viser et tydelig flertall (58 %) i Sør-Odal for å tilhøre Akershus. Dette flertallet gjelder i alle aldersgrupper, og peker mot en befolkning som opplever sterkere tilhørighet og relevans mot sør og vest enn nord og øst.

Sør-Odal kommune er godt kjent med at grunnlagsmaterialet i saken peker på flere utfordringer. Sør-Odal er integrert i interkommunale samarbeid og fylkeskommunale strukturer i Innlandet, og et bytte kan svekke etablerte partnerskap og kreve betydelig omstilling. På enkelte områder – som landbruk, folkehelse og regionale støtteordninger – kan politikken i Innlandet være bedre tilpasset dagens situasjon i kommunen.

Søknad om fylkesbytte

Kommunestyret har, etter en samlet vurdering, valgt å fremme denne søknaden om et fylkesbytte fra Innlandet til Akershus fylkeskommune. Kommunens mulighet for fremtidig vekst og utvikling integrert i en vekstregion, er vektlagt i beslutningen som er fattet. Kommunen har allerede sterke geografiske og funksjonelle forbindelser til Akershus, blant annet gjennom arbeidsmarked, pendling og utdanningstilbud. Et fylkesbytte vil kunne gi mer helhetlig samfunnsplanlegging, styrket tilgang til tjenester og kortere reiseavstander for innbyggerne.

Kommunestyret erkjenner risikoen for at et fylkesbytte kan svekke samarbeid i Kongsvingerregionen, spesielt med Nord-Odal, som fortsatt ønsker tilhørighet til Innlandet. Det er likevel gode muligheter for at et fylkesbytte kan innebære at Sør-Odal fremover inngår interkommunale samarbeid med kommunene på Øvre Romerike, noe som også kan gi muligheter for bedret tjenestetilbud til innbyggerne.

Kommunestyret i Sør-Odal har fattet et enstemmig vedtak om å søke endring av fylkestilhørighet fra Innlandet fylkeskommune til Akershus fylkeskommune. Kommunen ber om at dette, sammen med resultatet av innbyggerhøringen, legges til grunn ved videre behandling av søknaden.

Ved henvendelse i saken, ta kontakt med saksbehandler Ingunn Brøndbo Moss på tlf. 95859265 eller på e-post: Ingunn.Brondbo.Moss@sor-odal.kommune.no

Med hilsen

Rune Lund
kommunedirektør

Ingunn Brøndbo Moss
spesialrådgiver plan og næring

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur